№ 51. Ausgabe B.

ГОМАН

Цэна с перэсылкай і дастаукай да хаты: на 1 год—4 м. 80 фэн., на ½ году—2 м. 40 ф., на 3 месяцы — 1 м. 20 ф., на 1 мес. — 40 фэн.

Беларуская Віленская часопісь
выходзіць два разы у тыдзень: у аўторкі і пятніцы.
Адрэс рэдакціі: Вільня, Завальная 7.
Адрэс адміністрації і экспэдыціі: М. Стэфанская 23.

Цэна абвестак: на 4-ай старане за радок дробнымі літэрамі — 25 фэніг.; дробные абвесткі — па 5 фэн за слова. Абвесткі аб сьмерці — 60 фэн. за лінейку дробн. друкам.

№ 51 (143). Год II. Вільня, 26 чэрвеня 1917 г. Цэна 5 фэн. (3 кап.).

Закрыцьце варшаускаго унівэрсытэту.

25 чэрвеня.

Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: На узбярэжжы мора і між Іпрам і Ліс артылерыйская бітва ўчора узмапавалася і трывала да ночы. Ад каналу Лябассэ да палудзеннаго берагу Скарп агневая чыннасць гэтак сама была жывейшая, чым тые дні. Перад абедам адбіты англіцкіе наступленьня на поўначы ад Сушэ і на ўсходзі ад дарогі з Ленс у Аррас. У вечары ворагі паўтаралі свае атакі наабол Сушэ, але былі адбіты. Вялікіе англіцкіе сілы, штурмаваўшые пры Іліш, адбіты ў начы штыкамі і агнём.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Французы двойчы атакавалі пры Воксэйён, але былі адбіты і мелі на адкрытым мейсцы вялікіе страты ад нашаго агня.

Чыннасць артылэрыі, наагул, крапчэла.

Учора збіты 8 самалётаў і 3 прывязные лятучые шары.

Усходні тэатр:

Востры агонь на верхняй Стрыпе і між Залатой Ліпай і Нараёўкай. Тут мы ўзялі з расейскіх акопаў некольні палонных. У Карпатах на поўначы ад Кірлі Бабы баевая чыннасць жывейша, чым звычайна.

ВАРШАВА. (В.Т.Б.). Між студэнцкай моладзьдзю варшаўскіх вышэйшых школ у апошніх тыднях узняўся рух проці прызнаньня унівэрсытэцкаго ураду; ён выяўляўся найбольш у адмові плаціць грошы за апошні сэмэстэр. З гэтай прычыны генэрал-губэрнатар **Бэзэлер загадаў спыніць чыннасць абедзьвых вышэйшых школ у Варшаві.**

ВЕНА. Паводлуг вестак з Варшавы, спаўніцельная камісія польскай дзержаўнай рады на сваім апошнім заседаньні занімалася пытаньнем аб **організаціі рэгенцкай рады,** каторая будзе чынна да аканчацельнаго назначэньня ў Польшчы рэгента.

ПЕЦЯРБУРГ. (П.Т.А.). На агульным **з'ездзі дэпутатоў ад казацкіх войск** прэдстаўнікі сібірскіх і донскіх казакоў падалі голас проці сэпаратнаго міра і за далейшае наступленьне ў еднасьці с саюзьнікамі.

ПЕЦЯРБУРГ (П.Т.А.). 21 чэрвеня вялікі сход салдатоў-максымалістоў прыняў рэзолюцію, каб 23 чэрвеня была зроблена дэмонстрація арміі проці тымчасоваго ураду. Назаўтра максымалісты расклеілі на вуліцах адозву, прызываючы салдатоў выйсьці на вуліцу с клікамі: «даволі вайны! мы хочэмо хлеба і міра!» С прычыны гэтых прыпадкоў тымчасовы урад сягоньня раніцай выпусьціў адозву, прызываючы народ быць спакойным.

З'езд усіх рад раб. і салд. Расеі, спаўніцельны камітэт пецярбурскай рады раб і салд., спаўніцельны камітет з'езду селян і спаўніцельные камітэты соцыалістоў і трудавікоў выпусьцілі разам адозву, прызываючы салдатоў і работнікоў устрымацца 23, 24 і 25 чэрвеня ад уселякіх дэмонстраций, бо яны маглі бы быць карысны толькі для контррэволюціі.

Спэцыальная камісія дзеля разгляду праекта закона аб выбарах у установчы сэйм намеціла чысло дэпутатоў на 800 душ. Гэтак 1 дэпутат прыпадае на 200.000 жыхароў. Кожная правінція становіць выбарны округ ня менш як с 5 дэпутатоў. Пецярбург і Масква становяць асобные выбарные округі.

ЖЭНЕВА. Вярнуўшыйся з Расеі французскі міністэр Тома кажэ, што пецярбурская рада раб. і салд. прыстане толькі на такіе умовы с саюзьнікамі, каторые не баяцца сьвету і могуць быць апублікованы.

РОТТЭРДАМ. Як даносяць с Пецярбурга, Керэнскій пазволіў організаваць жаноцкіе батальёны. Запісаліся ў іх ужо некольні сот маладых дзеўчат.

МАСКВА. «Русск. Сл.» даносіць:

Тымчасовы урад прызнаў патрэбным знаёміць паслоў саюзьніцкіх старон с пераменалі ў складзі вышэйшай каманды расейскай арміі. Міністэр Тэрэшчэнко у свой час паведаміў англіцкаго і францускаго паслоў аб прычынах пазбаўленьня каманды Алексеева і Гурко. Гэтак, тымчасовы урад лічыць патрэбным апраўдывацца перад саюзьнікамі і аддаць пад іх кантроль свае чыннасьці.

ШТОКГОЛЬМ. С Пецярбурга даносяць, што расейская рэволюція ўходзіць цяпер у новы фазіс: змаганьня між капіталістамі і работнікамі. Невядома толькі, ці капіталізму удасцца абярнуць Расею у сваю служку і служку заходніх саюзьнікоў.

БЕЛА. Тут 23 чэрвеня начала выхадзіць першая ў межах Обэр Ост украінская часопісь «Рідне Слово».

Аутономія Беларусі.

Окупація часьці Беларусі нямецкімі сіламі, прызнаньне тут нацыональных правоў беларускаго народу — гэта тая іскра, каторая запаліла вялікі пажар нацыональнай сьвядомасьці і на тых абшарах Беларускай зямлі, якіе асталіся с таго боку ваеннаго фронту. І калі ў Расеі адбыўся вялікі гасударственны пэрэварот, разбіўшый стары дзержаўны лад, Беларусь падала свой голас, паказала, што яна жыве і дабіваецца вольнаго, самабытнаго жыцьця. Формулу, ў каторай выявіўся беларускі рух у Расеі, мы падалі ўжо ў апошнім нумэры—ў тэлеграмі, ў якой гаворыцца дасло̆уна: Беларускі Народны Камітэт апавешчае свае трэбаваньня, жадаючы перастройкі Расеі ў фэдэрацыйную рэспубліку і незалежнасьці Беларусі.

Цяпер, сабраўшы ўсе дайшоўшые да нас праз газэты і прыежджаўшых у розным часі з Расеі людзей, мы можэм болей меней даць абраз беларускаго руху пад Расеяй.

Зара пасьля пэрэвароту ў Пецярбурзі быў апавешчэн сазыў дзержаўнай рады Літвы, разумеючы пад гэтым імем землі як літоўскіе, так і беларускіе разам. Гэта рада мелася заняцца устанаўленьнем новаго ладу ва ўсім Літоўска-Беларускім краю і прыгатаваць дзеля гэтаго скліканьне установчаго сэйму. Да яе павінны былі вайсьці 12 літвіноў, 6 беларусоў, 3 жыды, 2 палякі і 1 маскаль.

Ужо той факт, што ад Беларусі ў гэтай супольнай літоўска-беларускай радзі чысло беларусоў намечалі удвая меншае, чым літвіноў, хаця Беларускі абшар у некольні разоў большы за Літоўскі, ня мог здаволіць беларускае грамадзянство. Да гэтаго далучыліся і іншые прычыны, асудзіўшы на неўдачу гэты праект. Як даносіць жыдоўская газэта „Judische Rundschau" у нумэры 22 з дня 1.VI. 1917 г., беларусы адмовіліся ўвайсьці у склад дзержаўнай рады Літвы, пакуль ня будзе праведзена акуратная граніца між землямі беларускімі і літоўскімі. Трэба думаць, што адным са спорных пунктоў была тут і справа Вільні, каторая ляжыць на нацыональна беларускай зямлі, ды літвіны хацелі бы гэтае место з ваколіцамі яго далучыць да сваей нацыональнай тэрыторыі. На тым жэ становішчы, як і беларусы, станулі ў Расеі віленскіе жыды, лічучы немагчымым выбіраць ад сябе членоў у дзержаўную раду Літвы, пакуль ня будуць выясьнены аканчацельна адносіны між Беларусьсю і Літвой. А поруч с тым на беларускіх землях пачаў усё шырэй і шырэй развівацца рух, каторы сваей мэтай паставіў здабыцьце аўтономіі Беларусі ў фэдэрацыйнай Расейскай дэмократычнай рэспубліцы.

У месяцу красавіку ў Мінску, найвялікшым пасьля Вільні горадзі Беларусі, адбыўся беларускі конвэнт (нацыональны з'езд), зложэны с прэдстаўнікоў усіх партый Беларусі, каторы выбраў с-паміж сваіх членоў спаўніцельны камітэт с 53 асоб. Апошні с-паміж сябе выдзяліў камісію з 18 душ, якой загадаў дабіцца ад тымчасоваго ураду, каб з губэрній Мінскай і Магілеўскай і беларускіх паветоў Віленскай губ., Гродзенскай, Вітэбскай, Смаленскай і Чарнігаўскай была створэна аўтономная Беларусь. У рэзолюціі мінскаго конвэнту гаворыцца дасло̆уна гэтак: „Беларускі нацыональны з'езд, шчыра жадаючы прыняць учасьце ў супольнай справі устройства вольных народаў Расеі, загадывае свайму народнаму камітэту дабівацца паляпшэньня быту роднаго краю і, апіраючыся на краёвых элемэнтах Беларусі, працаваць супольне дзеля дзержаўнаго развіцьця Расеі на аснові фэдэрацыйна-дэмократычна-рэспубліканскаго ладу".

Другі з'езд прэдстаўнікоў Беларусі адбыўся ў Пецярбурзі. Рэзолюціі гэтаго з'езду апіраюцца на республіканска-фэдэрацыйным грунці і маюць на мэці перастройку Беларусі ў яе этнографічных межах у асобны штат расейскай фэдэрацыйнай рэспублікі. Рэзолюціі дамагаюцца далей сазыву беларускаго установчаго сходу, устанаўленьня краёваго сэйму з асобным бюджэтам, завядзеньня ўсюды беларускай мовы, як урадовай, адкрыцьця беларускіх школ усіх ступеняў, ўрэшці — учасьця міністра Беларусі ў агульна-расейскай радзі міністроў.

На тым жэ пецярбурскім з'ездзі была прынята рэзолюція, пададзеная Беларускай Соцыалістычнай грамадай, — організаціей, каторая у апошніе колькінадцаць гадоў занімала ў беларускім руху надта выдатнае становішчэ. Гэта рэзолюція занімаецца глаўным чынам грамадзкімі справамі. Трыма-

ючыся прынцыпа аддачы ўсей зямлі тым, хто сваімі рукамі яе вырабляе (без наймітоў), рэзолюція жадае, каб развязка зямельнай рэформы была аддадзена краёваму сэйму Беларусі, асудзіўшы пры гэтым самавольные аграрные выступленьня. Рэзолюція трэбуе устанаўленьня 8-гадзіннаго рабочаго дня і мінімум'а заработнай платы і прызывае пролетарыат і селян організавацца. Урэшці, рэзолюція жадае роўных правоў для ўсіх нацыянальнасьцей і правядзеньня граніц аўтономнай Беларусі у згодзі с суседзямі

Поруч с шырокім развіцьцем беларускаго руху на землях, дзе беларусы абсолютна пэрэважываюць, да нас даходзяць весьці аб беларускіх актыўных выступленьнях і на землях этнографічна мешаных, дзе беларусы становяць меншасць. Гэтак, як даносіць „Нов. Вр.", 16 мая ў Рэжыцы адбыўся людны з'езд латышоў з латышскай часьці Вітэбшчыны з галоўным местам Дзьвінскам. На з'езд прыбылі 232 выбарные ад валасьцей дэпутаты. Маршалкаваў кн. Трасун, б. дэпутат I дзержаўнай думы. Было выясьнено, што ў Латышчыне пражывае 640 тысяч душ, між каторымі 60% латышоў (каталікоў), 20% беларусоў, 12% жыдоў, 5% палякоў і 3% літвіноў. Пастаноўлено выдзяліць з Вітэбшчыны тры латышскіе пэветы і стварыць з іх аўтономную Лотву у складзі расейскай дзержавы. З'езд гэты выбраў латышскую нацыональную раду с 60 асоб, у тым ліку 36 латышоў, 12 беларусоў, 8 жыдоў, 3 палякоў і 1 літвіна.

У канцы—дзеля характэрыстыкі палажэньня беларускай справы ў Расеі—падаем тут вязанку дайшоўшых да нас драбнейшых, але ня менш цікавых фактоў з жыцьця закордоннай Беларусі.

На мейсцо мінскаго губэрнатара (камісара тымчасоваго ураду) назначэн беларускі грамадзкі працаўнік, Валадзімір Самойло.

Гэтак сама на мейсцо віленскаго губэрнатара назначэн беларус.

Да народнаго камітэту, выбранаго мінскім конвэнтам, вайшоў рад найбольш выдатных прэдстаўнікоў беларускаго руху. У тым ліку працаваўшые калісь у Вільні Александар Уласоў, б. рэдактар „Нашай Нівы", прыват-додэнт Вацлаў Іваноўскі і іншые.

Выдатнае становішчэ занімае галава беларускаго выдавецкаго таварыства ў Пецярбурзі, праф. Севрук.

Цэлы рад вялікшых паноў-беларусоў гэтак сама далучыўся да беларускаго аўтономічнаго руху. У тым ліву: вядомы ў Міншчыне Эдвард Войнілловіч, прэдстаўнік беларускаго праваго крыла, Булгак і інш.

* * *

С прычыны трэбаваньня беларускаім народным камітэтам аўтономіі Беларусі «Kown. Ztg.» пішэ:

„Калі, ня гледзячы на сталетні уціск, гэты народ (беларусы) захаваў у сябе дагэтуль такое сільнае і яснае пачуцьцё сваей самабытнасьці, дык гэта найлепшы доказ яго здольнасьці да жыцьця і яго здароўя. Цяперашняя Расея ўжо больш не здалее неуважліва аднасіцца да дамаганьнёў беларусоў, а прымушэна будзе іх здаволіць".

Мысьлі і учынкі.

Ешчэ раз вертаемся да таго мэмор'ялу, каторы «прэдстаўнікі ўсіх кірункоў польскай палітычнай мысьлі», як сябе называюць 44 падпісаўшыеся пад ім палякі, падалі нямецкай уласьці.

Якую мысль выяўляюць гэтые паны, мы на пісьме доказоў не маемо. Але кожная мысль выяўляецца ў учынках, — і вось узнімаецца пытаньне: чы тые паны і на далей маняцца выяўляць у сваіх паступках такіе-ж самые мысьлі, якіе ў апошніе гады выяўляліся ў аслаўленай польскай местовай управе ў Вільні, якіе гэтак ярка выявіліся у справе Янішскай і у здарэньнях, адбыўшыхся ў касьцелі сьв. Яна; чы можэ тые мысьлі, якіе зусім выразна праводзіло „grono osob" пры раздзелі грошы, прысланых с Цэнтральнаго Камітэту ў Вэвэй— „для насяленьня, каторае гаворыць па польску, па літоўску і па беларуску"; а мо' тые мысьлі, каторые выявіліся ў Віленска Ковенскім Грамадзянскім Камітэці і прымусілі беларусоў, літвіноў і жыдоў выступіць з яго, напісаўшы на пісьме выясьненьне прычын свайго выхаду; чы ешчэ тые, якіе праводзіліся ў местовай міліціі, праводзяцца цяпер у „Гандлёвым Банку", польскім таварыстве помачы ахвярам вайны, дзе справа помачы звязана з апалячываньнем нашаго народу, — ўрэшці, ў сыстэмі польскіх школ у чыста беларускіх і літоўскіх ваколіцах?!...

Гэтулькі аб мысьлі і ўчынках. А што-ж далей?

Далей «палякі з Літвы» вымагаюць «такіх самых варункоў і дзеля сябе», як другіе маюць. Але аб якіх гэта варунках ідзе гутарка? Калі аб тых, якіе „палякі з Літвы", маючы ў нас сілу, праз доўгіе гады сваей тут гаспадаркі стварылі для грамадзян краю не-палякоў, — дык мы ім таго ня жычым! Калі-ж справа йдзе аб свабоднае нацыянальнае развіцьце, дык скажэмо ім проста: даволі круціць — мы ўжо на гэтым знаемся; а калі хочэце грамадзкай згоды з усімі жыхарамі краю, дык станавіцеся з імі на роўных правох і пакіньце сьмешную думку аб тым, каб польскае панство панавало над. мільёнамі тутэйшаго народу — беларусамі, літвінамі, жыдамі,—пакіньце мысьлі аб апалячэньні краю і пакажыце гэта ня толькі на словах, але і на дзелі, працуйце дзеля карысьці краю і дзеля волі для яго, і толькі тады будзеце мець роўны з другімі голас у справі будучыны нашай Бацькаўшчыны!

—ік.

Польская тактыка.

Мы ўжо раз адзначывалі, што польскіе газэты ў Польшчы пачалі вельмі цікавіцца беларускімі справамі («Nowa Reforma», «Czas»). Разам с тым мы паказвалі, якую брахню пішуць тамтэйшые пісакі „za dwa grosze». Цяпер перад намі новы доказ, як нізка ўпала польская публіцыстыка ў часі вайны. Доказ гэты дае нам стацьця, надрукованая ў № 258 кракоўскай газэты «Czas» с 6 чэрвеня г. г. пад загалоўкам „Палажэньне ў Літве".

У гэтай стацьці гаворыцца і аб літвінох, але на гэта ніхай адказваюць самі літвіны. Мы-ж разгледзім тое ў ёй, што так ці сяк датыкаецца беларускай справы.

„...беларуская школьная справа карыстае з асаблівай паддзержкі, пры гэтым беларускіе школы адкрываюць у ваколіцах з мешаным насяленьнем, часта замест закрываных польскіх школ.

„У лютым 1916 году нямецкіе ўласьці аснавалі „Гоман", каторы друкуецца ў друкарні нямецкай газэты «Wilnaer Zeitung»,' і абедзьве газэты маюць аднаго супольнаго рэдактара. Кожын стараста павінен выпісываць „Гомана", і газэта шырыцца праз паветовые урады. Аднак, усе гэтые спосабы ня мелі вялікай удачы. З гэтаго можна бачыць, што ўплыў газэты—паверхнасны. Аб духу, ў якім вядзецца газэта, можна сказаць, што ў кожным нумэры кідаецца ў вочы антыпольская тэндэнція. Паўтараюцца дурные скаргі на польскі уціск, напасьці на дзержаўную раду і кароннаго маршалка; а польская шляхта і духавенство выстаўляюцца заўсёды ў найгоршым асьвятленьні.

„Аднак, уся гэта агітація ня мела ўдачы. У часі спісу насяленьня ў ліпню 1916 г. блізка ўсе селяне-каталікі запісаліся палякамі. Яны пазабіралі сваіх дзяцей з беларускіх школ, і ўсюды, дзе паны ўвадзілі у сваe школы беларускую мову, яе на жаданьне селян прыходзілося выкідаць. Спіс насяленьня павінен быў пэрэканаць нямецкіе ўласьці, што, ня лічучы Ковеншчыны, у насяленьні пэрэважываюць палякі. У Віленскім пав. 60% жыхароў — польскай нацыональнасьці; гэтак сама ў Троцкім павеці і ў паўночнай часьці Гродзеншчыны процэнт палякоў яшчэ вялікшы. У месьці Вільні жывуць толькі палякі і жыды: з іншымі нацыональнасьцямі зусім нельга лічыцца. Рады соцыалістычнай партыі складаюцца с польскіх работнікоў".

Дык вось якую брахню пазваляе цяпер сабе пісаць калісь найбольш сур'ёзны польскі орган, каторы, ня гледзячы на яго консэрватызм, паводлуг яго вагі можна было-бы прыраўнаваць да органа маскоўскай профэсуры «Русскія Ведомості» Бо тут брахню становіць даслоўна кожнае слова!

Перш за ўсё брэхня—і то брэхня зусім сьвядомая, бытцым «Гоман» друкуецца у друкарні урадовай нямецкай газэты «Wiln. Ztg.» Пачынаючы ад першаго нумэра, «Гоман» друкаваўся і друкуецца ў літоўскай друкарні М. Кухты, Татарская 20, дзе дзесяць гадоў друкавалася «Наша Ніва» і чысьленые беларускіе кніжкі. Праверыць гэта магла сама рэдакція «Czasu»: трэбало толькі ўзяць нумэр «Гомана» і прачытаць подпіс друкарні на канцы газэты. Ешчэ горшая, зусім нягодная брэхня, бытцым «Гоман» і «Wiln. Ztg.» маюць аднаго супольнаго рэдактара: газэта вядзецца групай беларускіх грамадзкіх дзеячоў, каторым дадзена на гэта нямецкімі ўласьцямі концэсія на пісьме, так сама, як выдаваным у Вільні польскай і жыдоўскай газэтам. I гэтак — усё да канца, не выключаючы спосабу шырэньня і тэндэнціі газэты, а так сама яе вагі ў народзі.

Далей газэта «Czas» на моцы цыфр, каторым не прыдае ніякай вагі ні адзін сур'ёзны чэлавек у нашым краю, бо польскіе рахмістры пэрэраблялі немагчыма статыстычные данные, стараецца давясьці, што і беларусоў тут німа ніякіх, што іх штучна нехта робіць. Газэта зусім сьвядома брэшэ аб закрываньні польскіх школ і адкрываньні замест іх беларускіх: такіх фактоў дагэтуль нідзе не было, а найлепшы доказ брахлівасьці «Czasu»—тое, што для каталікоў на правінціі дагэтуль не заложэна ні адна урадовая беларуская школа. Аб тым жэ, каб паны ўводзілі у сваіх школах, назначэных для апалячываньня беларусоў, беларускую мову, можэ гаварыць толькі чэлавек не зусім пры розуме!.. Так сама і аб забіраньні дзяцей з беларускіх школ: тож тых школ дагэтуль зусім не было, дык і забіраць не было скуль!

Прынімаючы пад увагу, якіх нягодных спосабоў ужывае „Czas", каб апаганіць беларусоў, трэба прызнаць, што палякі вельмі тых беларусоў баяцца і праўдай зваваць іх не спадзяюцца. Тым болей дзіўна, што польскіе публіцысты адначасна стараюцца пэрэканаць сваё грамадзянство аб слабасьці тых-жэ беларусоў! I гэта можна растлумачыць толькі адным спосабам: што нацыональная ненавісць і сьляпы шал пранікнулі вельмі глыбока ў польскае грамадзянство і асьляпілі яго.

У канцы—некольні слоў аб „мешаных" ваколіцах. „Мешанымі" называюць палякі ўсе вёскі, ў каторых жыве ад вякоў беларуская масса, але ксяндзу або „паненцы з двара" ўдалося навучыць школьных дзяцей круціць сваю гутарку на варшаўскі лад, дэклямаваць вершык „Kto ty jesteś— polak mały", стыдацца сваіх бацькоў і свайго народу і называць сябе „палякамі", або „польскай веры". I мы шчыра бы цешыліся, каб голас „Czasu" аб ладжэньні ў такіх мейсцах беларускіх школ замест польскіх аказаўся бы прарочым голасам!

Дай Божэ хутчэй!

На вёсцы.

Шырокае поле... На полі
Калосься на сонцы блішчаць,
I птушкі гуляюць на волі
Ды весела ў высі крычаць.
Вось, жаўранак ў небі сьвіргочэ
Вясёлую песьню сваю,
Там бусел ў балоці клякочэ,
Там стукае дзяцел ў гаю.
Тут ходзе па лесі скацінка,
Авечкі вясёла бляюць,
За імі ўсьлед ходзяць дзяўчынкі
I родные песьні пяюць.
На дрэві зязюлька кукуе,
Там песьню завёў салавей,
Галуб штось з галубкай варкуе,
Як муж аб чым з жонкай сваей.
Тут хатка схінулась крывая
С падзёртай с саломы страхой;
Відаць, яе доля ліхая,
I пэўне знаёма з бядой...
А тут вось стаіць пад лясочкам
Спалёная вёска вайной.
Магіла відаць недалёчка—
Ваякоў забраў люты бой.
I дзіўные думы прыходзяць,
Як глянеш на гэты на сьвет:
То радасць на сэрцэ наводзяць,
То сумна з адных толькі бед...

В. Лемеш.

Корэйвішкі 16.6.17.

У Вільні і ваколіцах.

× **Гэрбовы збор с пасажырскіх білетоў і накладных.** Ад 1 ліпня г. г. ў межах Обэр Ост будуць браць гэрбовы збор з усіх пасажырскіх білетоў і накладных.

С кожнаго білету, незалежне ад клясы, цаной ад 50 фэн. да 1 м. 95 фэн. будуць браць 10 фэн. гэрбоваго збору, каторы сам сабой будзе узрастаць, даходзячы 2 м. з білету цаной 15 м.

Гэрбовы збор з накладных пачынаецца ад 20 фэн. і будзе дахадзіць да 4 м. 50 фэн.

Ад гэтаго збору звальняюцца пэрыодычные білеты для вучнёў.

× **Фальшывые грошы.** У апошнім часі ў занятых землях з'явіліся падробленые двохмаркоўкі, вельмі падобные да праўдзівых. Вось адзнакі падробленых: папера — бялейшая, чым у праўдзівых; воднаго бязцьветнаго знаку зусім або блізка зусім німа; выпуклае кляймо вельмі слаба значно. Глаўны урад «Darlehenskasse Berlin» суліць награду да 1000 м. таму, хто першы пакажэ на «майстроў», ды калі іх можна будзе пакараць.

У межах Обэр Ост аб'явіліся такжэ падробленые 10 фэнiговые манэты. Адзнакі іх: выпуклые мейсцы слаба выступаюць; кружка с пункцірам німа, або ён вельмі невыразны.

× **Аб прышчэпцы оспы.** Жыхары дамоў пры Ноўгародзкай, Кіеўскай і Каўказкай вуліцах павінны чым хутчэй явіцца дзеля прышчэпкі оспы ў бальніцу „Мішмэрэс Хойлім“, Кіеўская вул. 5, пачынаючы ад ½ 12 гадз.

× **Згубленая бомба.** Між Вільняй і Вілейкай (Ново-Вілейскам) адзін самалёт згубіў бомбу. Калі яе хто знойдзе, ніхай да яе не датыкаецца, а заявіць у Этаппнай Інспэкціі, Аддзел 1а.

× **Нямецкі кінэматограф.** На рагу сьв. Юрскаго пр. і Віленскай вул., дзе раней быў кінематограф «Гэліос», Stadthauptmann наладзіў нямецкі кінематограф, у каторы могуць хадзіць як ваенные, так і цывільные.

× **Тэмпэратура.** Найвышэйшая і найніжэйшая тэмпэратура за апошніе дні была (па Цэльсію):

	найвыш.	найніж.
20—21	+ 33,5°	+ 14°
21—22	+ 33,5°	+ 13,5°
22—23		
23—24	+ 31°	+ 15°

З усяго Краю.

БЕЛАСТОК. Прамышленасць Беластока — не старэй за 80 гадоў. У 30-х гадах мінуло сталецьце паложэн пачатак вырабу сукна, але толькі дамовым спосабам. У 50-х гадах пачалі закладацца і вялікіе Фабрыкі. Першая была бэльгійская Мэсс, каторая істнавала да самаго выхаду расейцоў і давала работу некольнім сотням душ. Амэрыканец Леві пдчаў у 60-х гадах вырабляць у сваей фабрыцы сукно з рыз, шмацьця і адпадкоў. Але Беласток, як цэнтр суконнай прамышленасьці, расцьвіў толькі с таго часу, як места сталося важным жалезнадарожным вузлом.

С таго часу Беласток становіцца такжэ важным фінансовым цэнтрам. Да 1872 году ў Беластоку не было ні банкоў, ні банкірскіх кантор. У тым гаду віленскі прыватны гандлёвы банк адкрыў тут сваю агентуру, але яна хутка збанкрутавала і была перэпрададзена рыжскаму камерчэскаму банку. 1886 гаду тут адкрыт аддзел расейскаго гасударственаго банку. У тым часі Беласток меў каля 42.000 душ жыхароў. С прыватных банковых кантор першае мейсцо занімала кантора Пэрліса і Гінсбурга, каторая працавала ажно да адходу расейцоў.

ГРОДНЯ. Ў тую нядзелю жыдоўскае дабрачыннае т-во наладзіло тут дзень кветкі ад 9 гадз. раніцы да 8 вечара.

ГРОДНЯ. 19 чэрвеня ў местовым акрузі Гродні адбыўся агульны спіс скаціны і дамоваго птаства.

ПЛЯНТЫ. У ваколіцах Пратасоўшчыны пачаўся ў мінулый аўторак пажар, каторы, аднак, быў затушэн дзякуючы энэргічнай працы насяленьня.

ЛІДА. Нямецкі тэатр з Лодзі за апошніе два тыдні ставіў тут свае спэктаклі, каторые прыцягівалі ня толькі нямецкіх ваенных, але і мейсцовую цывільную публіку.

БЭРШТЫ. 8 тутэйшых і касевіцкіх жыхароў засуджэны на год у вастрог за тое, што ў часі пажару ў лесі яны не даволі энэргічна працавалі.

РАЖКІ. Адзін жандар убачыў двох людзей, каторые ехалі падводай у вадзе — руччом, як відаць, каб скрыць сьляды. Калі жандар пагнаўся за імі, яны абрэзалі пастронкі і ўцяклі с канём, пакінуўшы адкормленую сьвіньню. Яе даставілі у Kreisamt.

НОВАСЯДЫ. Блізка ўся вёска выгарэла ад пажару. Калі прыбыла пажарніцкая дружына, дык агонь абхапіў ужо 46 дамоў.

СУВАЛКІ. Гэтымі днямі ў местовым ратушу заседала пад маршалкоўствам бургомістра санітарная камісія, зложэная з грамаазян места. Было адзначэно, што ў Сувалках і ваколіцах заразьлівых хвароб німа.

СТУПЕ. Сувальск. пав. На гаспадара М., каторы ня вывёў свайго каня на назначэны спіс, міравы суд налажыў штраф, а каня сконфісковаў.

ЛІБАВА. Пастушок Клемэнс Джюшэляйтіс, 13 гадоў, з грамады Вадакс, украў на хутары, дзе служыў, 5 руб., і за гэта яго збілі. Каб памсьціцца, ён падпаліў гумно на тым хутары, і тамака спалілося 300 вазоў канюшыны. Тутэйшы акружны суд засудзіў яго за гэта на 5 гадоў і 2 тыдні ў вастрог.

МАГІЛЁЎ. Глаўная расейская кватэра, каторая тутака знаходзіцца, апавешчае, што ў ваколіцах усюды паявіліся дэлегаты с Кронштадту, каторые прызываюць селян забіраць панскую зямлю, не чэкаючы пастановы устаноўчаго сэйму.

Рэволюцыя у Расеі.

ПЕЦЯРБУРГ (П. Т. А.). Усерасейскі з'езд раб. і салд. пасьля доўгіх спорак прыняў рэзолюцыю, апавешчаючы роспуск думы і дзержаўнай рады. Паўнамочча дэпутатоў прызнаны утраціўшымі сілу, і усе крэдыты на утрыманьне гэтых установ спыняюцца.

Перэвагай 573 галасоў проці 126 ўсерасейскі з'езд прыняў гэткую рэзолюцыю:

1. З'езд згаджаецца на утварэньне коаліцыйнаго міністэрства.

2. З'езд годзіцца з заявамі міністроў-соцыялістоў аб агульнай палітыцэ.

3. З'езд прызывае тымчасовы урад кіравацца да агульнаго міра без аннэксіі і контрыбуціі на аснові права народаў самым судзіць аб сваей будучыне, энэргіцца змагацца с контррэволюцыей, здаволіць дамаганьня работніцкай клясы і завясьці самаупраўленьне там, дзе яго дагэтуль німа.

4. З'езд трэбуе ўраз-жэ сазваць устаноўчы сэйм.

5. За ўсю палітыку ўнутрэную і загранічную павінны адказываць міністры-соцыялісты.

АПАРАНДА. На ўсерасейскім з'ездзі раб. і салд. Цэрэтэлі сказаў, што Расея заявіла свой пратэст проці гвалтоў над Грэцыей, бо Грэцыя пазбаўлена констытуціі і прыналежнаго ей права самой пастанавіць аб сваей долі. Пратэст гэты будзе скора апавешчэн.

ШТОКГОЛЬМ. Гэндэрсон паслаў англіцкаму ураду тэлеграму, што нет магчымасьці удзержаць расейскую раду раб. і салд. ад учасьця ў штокгольмскай конфэрэнціі. Наадварот: конфэрэнцыя гэта, бадай, станецца органам рады раб. і салд., каторая будзе запімацца тамака глаўнае мейсцо.

ШТОКГОЛЬМ. Расейская рада раб. і салд. паслала англіцкай работніцкай партыі тэлеграфны пратэст проці прашкод дзеля выезду ў Расею Макдональда і Джовэта.

Прыезд Гэндэрсона ў Расею, здаецца, зробіць тое, што ў Лондоне адбудзецца з'езд соцыялістоў з усіх саюзьніцкіх старон.

ШТОКГОЛЬМ. Рада раб. і салд. апавесьціла, што с прычыны неадкладных работ, звязаных з усерасейскім з'ездам раб. і салд., яна цяпер ня можэ пасланць асобнай дэпутацыі у Штокгольм. Гюісманса, сэкрэтара голандзка-скандынаўскаго падгатавіцельнаго камітэту, запрасілі дзеля перэгавораў у Пецярбург, і ён туды ўраз паедзе.

ШТОКГОЛЬМ. У тэлеграфным прызыве на соцыялістычную конфэрэнцыю ад імі рады раб. і салд. гаворыцца:

„Пецярбурская рада раб. і салд. загадала мне аб'явіць, што 2 чэрвеня яна прыняла рэзолюцыю аб сазыве між 28 чэрвеня і 8 ліпня агульнай соцыялістычнай міжнароднай конфэрэнцыі.

Маршалак Чхэідзэ“.

ПЕЦЯРБУРГ. Англіцкі пасол заявіў тымчасовамy ураду пратэст проць арэшту 4 англіцкіх афіцэроў у Пецярбурзі і 17 у Архангельску. У Архангельску іх арэштавалі за тое, што яны стрэлялі ў работнікоў і салдатоў, а ў Пецярбурзі — за пляновую агітацыю проці рады раб. і салд.

У Туле гэтак сама рада раб. і салд. арэштавала 2 францускіх афіцэроў.

ШТОКГОЛЬМ. Ня гледзячы на забарону ураду, пачаўся украінскі ваенны конгрэс, на каторы сабралося 2000 душ. Пры учасьці аднаго украінскаго палка конгрэс прыступіў да пытаньня аб правядзеньні ў жыцьцё зараз жэ самаупраўленьня Украіны.

Аб сэпаратыстычным руху ў Расеі сьведчаць гэткіе данные:

Ва ўсіх часьцях Расеі асобные краі і нават гарады аб'яўляюць сябе незалежнымі гасударственымі адзінкамі. Цяпер у Расеі ёсць 37 незалежных рэспублік з асобнымі законамі і організацыей.

АПАРАНДА. У Кіеві ў часі адкрыцьця украінскаго ваеннаго когрэсу адбыліся вялікіе мітынгі, на каторых гаварылі мовы аб незалежнасьці і змаганьні з масноўцамі. Украінскіе ваенные часьці прызываліся даць прысягу, што ня пойдуць на фронт, пакуль не развяжэцца пытаньне аб незалежнасьці.

У Умані організован украінскі казацкі полк.

Сход дэпутатоў ад Сэвастопальскаго гарнізону пастанавіў дабівацца выдаленьня адмірала Колчака, каторы паслаў тэлеграфную просьбу аб адстаўцы.

ШТОКГОЛЬМ. Земскі з'езд у Перэяслаўлі аб'явіў у сябе незалежную рэспубліку.

Дэпутата кіеўскай рады раб. і салд., каторы быў послан туды дзеля перэгавораў, арэштавалі.

На Украіне узрастае сэпаратыстычны рух. Украінскіе салдаты адмаўляюцца ісьці на фронт, пакуль ня будуць організованы украінскіе палкі.

Места Томск аб'яўлено у ваенным стане.

Кронштадт усё ешчэ не падчыніўся тымчасовамy ураду.

Служачые 1 участка пецярбурска-маскоўскай (ранейшай мікалаеўскай) чыгункі аб'явілі забастоўку не чэкаючы результатоў пасрэдніцтва.

ЛЮГАНО. «Corr. d. Sera» даносіць с Пецярбурга, што ў міністэрство ўнутрэных дзел паступаюць просьбы арэштаваць Леніна. Рада міністроў разгледала ўжо тройчы гэту справу, але кожын раз адкідала праект рэпрэссій проці Леніна, бо Ленін высказываў толькі сваю тэорыю і не памыкаўся правадзіць яе ў жыцьцё.

На апошнім заседаньні левых членоў рады раб. і салд. Ленін заявіў, што у прыпадку наступленьня без рэвізіі ваенных мэт саюзьнікоў работнікі ўсяе Расеі павінны зрабіць забастоўку.

АПАРАНДА. У Пецярбурзі у апошнім часі выяўляецца трывожны стан с прычыны спадзеваных рэпрэссій проці кронштацкаго ураду. Бадай кожын дзень у цэнтры места адбываюцца стычкі, пальба с кулемётаў, падпалы і пагромы.

ПЕЦЯРБУРГ. (Гавас). 22 чэрвеня тут аб'яўлено ваеннае палажэньне.

ПАРЫЖ. У часі апошніх разрухоў на караблёх балтыцкаго флоту забіто многа вышэйшых афіцэроў.

ЛОНДОН. (Рэўтэр). Анархісты захапілі дом генэрала Дурново на Выборгскай старане. Тымчасовы урад загадаў ім ураз-жэ пакінуць дом, бо іначэй іх выганяць сілай. Аднак, грамада народу з некольнікіх тысяч душ акружыла дом, кажучы, што не дапусьціць гвалту.

ШТОКГОЛЬМ. «Работніцкая Газэта» даносіць, што пытаньне, хто будзе глаўнакамандуючым усемі расейскімі сіламі, дагэтуль не развязано. Бязспорна адно: што генэрала Брусілова за расейскаго генэраліссімуса не назначаць.

Вярнуўшыйся с Пецярбурга англіцкі трудавік Грэй апаведае, што працэс проці б. цара і высокіх чыноў адбудзецца пры адкрытых дзьярох. Керэнскій сказаў, што ў часі працэсу будзе прэдстаўлен дакумэнт, каторы паказвае жаданьне б. цара зрабіць сэпаратны мір.

ПЕЦЯРБУРГ. (П. Т. А.) Военный міністэр Керэнскій загадаў усім запасным, якіе былі на пабыўцы, вярнуццатой-час на фронт.

КОПЭНГАГА. Керэнскій ізноў цяжка занямог, і ўжо ідуць гутаркі аб яго намесьніку. Называюць генэрала Алексеева, але німа надзеі, каб рада раб. і салд. прыстала на яго назначеньне.

ГЭЛЬСІНГФОРС. Конгрэс фінляндзкай соцыял-дэмократыі прыняў рэзолюцыю аб аддзяленьні Фінляндыі ад Расеі і утварэньні Фінляндзкай рэспублікі.

З усяго сьвету.

ВЕНА. (В. Т. Б.). Замест вышоўшаго у адстаўку міністэрства Клям-Мартініц за маршалка тымчасоваго габінэту назначэн начальнік дэпартамэнту сельскай гаспадаркі Зэйдлер.

На конфэрэнціі прэдстаўнікоў партый Зэйдлер сказаў, што яго міністэрство—толькі дачэснае, дзеля таго, каб правясьці важнейшые фінансовые законы і выбары ў імперскіе дэлегаціі.

Тэлеграмы.

Нямецкіе апавешчэньня:

22.VI. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: Ад Іпра да Армант'ер і між каналам Лябассэ ды патокам Сансэ — жывейшы агонь. Пры Варнэтон, Гуплін і Ленс адбіты наступленьня англічан.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Пры Воксэйён французы 4 разы атакавалі утрачаные пазыцыі. Пасьля вострай штыкавой бітвы яны выціснулі нашае войско с часьці акопаў. У заходняй Шампані, на ўсходзі ад Корніёе, французы ўварваліся на нашу пярэднюю лінію. Яны задзержаны контратакай. На палудзенным усходзі ад Морон Вільле мы ўзялі францускіе пазыціі на шырыні 400 мэтроў. Узяты больш за 100 палонных.

Усходні тэатр:

Пры Смаргоні, на заходзі ад Луцка, ля чыгункі Злочов—Тарнополь і на Нараёўцы крапчэў агонь.

23.VI. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: У розных пунктах адбіты англіцкіе разведачные дружыны.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Учора раніцай мы пры Шмэн дэ Дам, на палудзенным усходзі ад Філен, ўзялі штурмам часць францускай пазыцыі на 1½ кілём. у шырыню і 500 м. у глыб ды адбілі вострые атакі. Ворагі мелі вялікіе страты. Мы ўзялі 300 палонных.

Ад 15 чэрвеня па сягоньняшні дзень збіты ў бітвах на паветры 23, а зашчытным агнём—5 варожых самалётаў, ды апрыч гэтаго 4 лятучые шары.

Усходні тэатр:

Крапчэйшы агонь між чыгункай Львов — Тарнополь і Днестрам.

24.VI. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: На поўначы ад Варнэтон і на поўдні ад Скарп адбіты наступленьня англічан.

Фронт нямецкаго Насьледніка: На адрэзку Воксэйён, на поўдні ад Філен, на заходнім беразі Эн, у заходняй Шампані і на левым беразі Маасу—сільны агонь артылерыі.

У завароці Вітчэта зьнішчэны тры лятучые шары і тры самалёты.

На іншых фронтах—без перамен.

Аустрыяцкіе апавешчэньня.

ВЕНА. 21.VI. **Італьянскі тэатр:** На плоскагорьі «Сямі Грамад» мы за апошніе 10 дзён узялі 16 афіцэроў, 650 салдатоў і 7 кулемётаў.

ВЕНА. 24. VI. **Усходні тэатр:** У Галічыне артылерыйская бітва аслабела.

22 чэрвеня мы збілі 6 варожых лятучых шароў.

Італьянскі тэатр: На адрэзку Плекэн — крапчэйшы мінамётны агонь.

КАЛЯ ВАЙНЫ.

РЫМ. (В.Т.Б.). Міністэр-прэзыдэнт Босэлі заявіў у італьянскім парляманьці: „Без пабеды пралетарыят ня можэ ждаць шчаснаго бытаваньня. Мір без пабеды давёў бы толькі да новай, ешчэ больш страшнай вайны. Проці агітацыі за мір італьянскі урад будзе выступаць без міласэрдзя“.

АФІНЫ. Насяленьне Эпіра паслало дэпутацыю з энэргічным пратэстам проці заняцьця італьянцамі грэцкай зямлі.

Вэнізэлос прыехаў у Пірэй і вёў перэгаворы з грэцкім міністрам-прэзыдэнтам Заімісам.

БЭРЛІН (В.Т.Б.).У Англіцкім каналі ізноў затоплено 31.500 тонн.

БЭРЛІН (В.Т.Б.) Адна з нашых падводных лодак абстрэлівала італьянскую крэпасць Бэнгазі на Трыполітанскім узбярэжжы.

БЭРЛІН (В.Т.Б.). Нашы падводные лодкі ізноў затапілі: у паўночных водах —21.000 тонн, у Сяродземным моры—40.177 тонн і ў Атлянтыцкім акіані 28.000 тонн.

Як ужо пісалося, ў маі затоплено 869.000 тонн; гэта паводлуг ёмкасьці роўназначно 70.000 таварных вагонаў, або 2 000 тавар ных поездоў с 70 асей, або 66 гэткіх поездоў у дзень.

БЭРЛІН (В.Т.Б.). У Атлянтыцкім акіані ізноў затоплен рад караблёў з вельмі цэннымі таварамі, ваенными і спажыўнымі прадуктамі.

АБВЕСТКІ.

КНІЖКІ ДЛЯ ШКОЛ:

Беларускі лемэнтар . . . 6 кап.
Bełaruski lementar . . . . . 6 „
Першае чытаньне . . . . 6 „
Pieršae čytańnie . . . . . . 6 „
Haściniec dla małych dzietak 5 „
Другое чытаньне . . . . . 25 „
Karotki katechizm . . . . . 10 „
Karotkaja historyja świataja . 20 „
Karotkaje wyjaśnieńnie abradoŭ R.-Katalickaho kaścioła . . 15 „
Kantyčka . . . . 15 „
„Boh z nami“, knižka da nabaženstwa . . . . 40 „
Задачнік для пачатковых школ год I . . . . 15 „
Zadačnik dla pačatkowych škoł hod I . . . . 15 „
Zadačnik dla pačatkowych szkoł hod II i III . . . . 40 „
Гутаркі аб небе і зямлі . . 15 „
Кароткая гісторыя Беларусі 60 „
Karotkaja historyja Biełarusi . 60 „
Першая чытанка . . . . . 25 „
Rodnyje zierniaty. Knižka dla škoĺnaho čytańnia hod II i III. U aprawie 1 r., biez apr. . 85 „

Вільня, Завальная 7. Беларуская Кнігарня.

Аднаразовы прызыў да ігры!

349 Гамбурская Урадовая Лётэрыя.

100000 лёсоў, 46020 выйгрышоў, 8 вялікіх прэмій. На розыгрыш назначэны. Выйгрывае блізка кожны другі лёс.

13 МІЛЬЁНОЎ 731000 МАРАК.

Найвышэйшы выйгрыш у найшчасьлівейшым прыпадку:

Адзін Мільён Марак

Найвышэйшы выйгрыш можэ быць

Марак 900 000	Марак 880 000	Марак 860 000	Марак 840 000	Марак 820 000
„ 890 000	„ 870 000	„ 850 000	„ 830 000	„ 810 000 і т. д.

Спіс выйгрышоў і прэмій Урадовай Гамбурскай лёуэрыі:

Прэмія I	Марак	500.000 =	Марак 500 000	1 прэмія	Марак	50.000 =	Марак 50.000	2	выйгрышы	Марак	4.000 =	Марак 8.000
Прэмія II	„	300.000 =	„ 300.000	1 выйгрыш	„	50.000 =	„ 50.000	128	„	„	3.000 =	„ 384 000
1 выйгрыш	„	200.000 =	„ 200.000	1 прэмія	„	40.000 =	„ 40.000	2	„	„	2.500 =	„ 5.000
„	„	100.000 =	„ 100 000	1 выйгрыш	„	40.000 =	„ 40.000	212	„	„	2.000 =	„ 424 000
„	„	90.000 =	„ 90.000	1 прэмія	„	30.000 =	„ 30 000	5	„	„	1 500 =	„ 7.500
1 прэмія	„	80.000 =	„ 80 000	1 выйгрыш	„	30.000 =	„ 30.000	525	„	„	1.000 =	„ 525.000
1 выйгрыш	„	80.000 =	„ 80.000	7 выйгрышоў	„	20.000 =	„ 140 000	639	„	„	500 =	„ 319.500
1 прэмія	„	70.000 =	„ 70.000	3	„	15.000 =	„ 45.000	150	„	„	400 =	„ 60.000
1 выйгрыш	„	70.000 =	„ 70 000	16	„	10.000 =	„ 160 000	60	„	„	300 =	„ 27.000
1 прэмія	„	60.000 =	„ 60.000	1 выйгрыш	„	7.500 =	„ 7.500	44174	„	„	250, 220, 200, 175, 150	
1 выйгрыш	„	60.000 =	„ 60 000	1	„	6.000 =	„ 6.000				125, 100 і т. д.	
Апрыч таго **10000** дармовых на 10 марак.				56 выйгрышоў	„	5 000 =	„ 280.000	Лётэрыя мае 7 класоў.				

Цэна арыгінальнаго лёсу II класа разам з нямецкім гербовым зборам:

1/8 арыгінальнаго лёсу **М. 3.50** | 1/4 арыгінальнаго лёсу **М. 7.—** | 1/2 арыгінальнаго лёсу **М. 14.—** | 1/1 арыгінальнаго лёсу **М. 28.—**

Розыгрыш II класы адбудзецца 11 і 13 ліпня 1917 году.

C. F. GOTTLOB, (Lotterie-Büro), HAMBURG, ELEBEKEN 2.

Шансы на выйгрыш — гэткіе вялікіе, што трэба кожнаму горача радзіць іграць на **Гамбурскай Урадовай Лётэрыі**. Ніводная іншая лётэрыя не дае гэткаго высокаго выйгрыша! Ужо ў другім класе можна выйграць нацэлы лёс за 10 марак у найлепшым прыпадку 50.000 марак. У чародных класах шансы на выйгрыш растуць і даходзяць у найлепшым прыпадку да

М. 1000.000 у апошнім класе!

Я ўжо меў толькі у апошні час прыемнасць выплачываць маім клієнтам найвышэйшые выйгрышы.

Auftrags-Brief
an das Lotterie-Büro
G. F. Gottlob in Hamburg 36.
Ersuche um Zusendung von
.... Los
der garantierten Hamburg Staats-Lotterie
Den Betrag dafür:
Mk. ....
erhiten Sie anbei — erhiten Sie gleichzeitig per Postnweisung
(нежаданае трэба перачыркнуць).

Grösster Gewinn 7. Klasse eventuell Mk. **1.000.000**
Імя: ....
Прафэсія ....
Месцо жыцьця: ....
Пачтовый округ: ....
Заметка ....
„Hom.“ Вільня.

Друкавана у друкарні М. Кухты. Выдавецтво «Гоман». Редактар Язэп Салавей.